

Sydstevnens Energifællesskab A.M.B.A.

29. april 2024 – IG/SM/CS

Cerius@cerius.dk

cc.: rasli@radiuselnet.dk

Hvem er SSEF, som giver dette hørings svar?

Foreningen Sydstevnens Energifællesskab blev stiftet 17. maj 2023 med det formål at gennemføre en forundersøgelse (Rådgiver: EBO Consult A/S med WSP som underleverandør fsva. varmedelen). Forundersøgelsen, der løb fra juni til december 2023, viste, at der var grundlag for at oprette to andelsselskaber, ét for el-forbrug og -egenproduktion under el-forsyningsloven og ét for et antal fælles jordvarmeanlæg i Rødvig Stevn og de 12 landsbyer i omegnen, som vi øjeblikket medregner under "Sydstevn". Området rummer 1917 husstande og SMV'er. Dets samlede elforbrug i 2023 var 12.800 MWh. Det skønnes at stige til 23.000-24.000 MWh/år i 2035. (ca. 80%-88%, sammenlignet med Cerius' 87% i 2034). Forundersøgelsen peger på, at det vil være hensigtsmæssigt at tilvejebringe denne energimængde ved 60% lokal egenproduktion, hvoraf 80% (6.144 kWh → 11.040-11.520 kWh) bør stamme fra vindgeneratorer og 20% (1.536 → 2.760-2.880) fra solceller.

Vi er fuldt opmærksomme på, at dette forbrug kun repræsenterer ca. 3 promille af Cerius' leverance i 2022, men vi er overbevist om, at lokale energifællesskaber, der opbygger egen VE-produktion, med eller uden begrænset netadgang, med solceller i 0,4 kV-niveauet og - efter godkendelse - med vindmøller højere oppe, er en ikke uvæsentlig del af svaret på regeringens ønske om at firedoble VE-produktionen på land inden år 2030. Samtidigt vil energifællesskaberne fra starten kunne indtænke og aftale fleksibilitetsløsninger med netselskabet, andelshaverne og el- og varmeaftagerne, f.eks. i form af afbrydelighed og V2G-evner for nye ladestander-elbilkombinationer og afbrydelighed for både ældre ladestander og nye vand-til-vand varmepumper i Termonet, hvor bufferbeholdere er dimensioneret dertil.

Vi håber derfor, at vore synspunkter alligevel vil have en vis vægt.

En bevilling i december 2023 fra Energistyrelsens Pulje for Energifællesskaber muliggjorde et nyt projekt, der løber i første halvår af 2024 med de samme rådgivere. Her er den 30. januar 2024 stiftet **Sydstevnens Energifællesskab A.M.B.A.** med foreløbig 115 andelshavere, der ventes at kunne begynde at dele strøm efter sommeren. Der forhandles til flere sider om at lade noget af den vindstrøm, der i øjeblikket produceres i vort område, indgå i Energifællesskabets startportefølje, og der forudses placering af solceller på store private og kommunale tage og på landbrugsjord i BNBO-områderne omkring vandboringer. Sidstnævnte kan også være PVT-paneler.

Den 8. maj 2024 stiftes **Sydstevnns Fjernvarmeselskab A.M.B.A.** Selskabet, der vil blive medlem af Sydstevnns Energifællesskab A.M.B.A. og vil købe sin el derfra, sigter mod at etablere et antal lokale, fælles jordvarmeanlæg (Termonet) i Rødvig Stevnns og de omliggende landsbyer – hvert anlæg stort nok til at kunne opnå lån hos Kommunekredit og garanti fra Stevnns Kommune, dvs. effektbehov på varmesiden > 250 MW. Dette kan formentlig realiseres ved at inddrage storbrugere som en ferieby, en privatskole, en gymnastikefterskole og en sikret ungdomsinstitution.

Foreningen og dens aktivitet har opnået god tilslutning og stor kommunal velvilje. Således har kommunalbestyrelsen indsat borgmesteren i bestyrelsen for el-selskabet, sådan som dets vedtægter giver mulighed for. Vi venter også, at et medlem af kommunalbestyrelsen bliver indsat i bestyrelsen for fjernvarmeselskabet. Tidlige forhandlinger til forskellig side om finansiering af konkrete projekter tegner også godt. Vi er i øvrigt et af de første etablerede energifællesskaber i et landdistrikt.

Høringssvar:

Indledende bemærkninger

Vi konstaterer med glæde, at Cerius betragter netudviklingsplanen som et *dialogværktøj* og ikke kun som envejs-oplysning. (Side 10 nederst).

Som nyt energifællesskab, der endnu ikke har fysisk drift, og som baserer sin fremdrift på rådgivere, hvis betaling vi har søgt og fået midler til i diverse puljer, og på lokale, frivillige og ulønnede bestyrelsesmedlemmer og andre hjælpere, er det klart, at vi ikke kan give kvalificerede kommentarer til de konkrete planer om netudvikling, til udskiftnings-takten for aldrende materiel mv.

Til gengæld mener vi at kunne bidrage med synspunkter vedrørende energifællesskabers rolle i det 0,4 kV net, som planen i visse sammenhænge – især for så vidt angår fleksibilitetsydelse – på dette tidspunkt endnu stiller sig lidt opgivende overfor.

Om situationen i vort område: Sydstevnns - og i Stevnns Kommune generelt

Vi konstaterer med tilfredshed, at der ikke på Sydstevnns er hverken røde eller orange markeringer på kortene.

Forholdene på Stevnns synes således alene at være tæt på det kritiske nordpå, dvs. i Valløby-Strøby Egede.

Vi håber, at dette for Sydstevnns' vedkommende lover godt for mulighederne for tidlig tilslutning på 0,4 kV-niveau af mindre solcelleanlæg på store tage og i BNBO-områder. Vi er således især glade for udsagnet om, at det ikke tager ret lang tid at udbygge nettet på lavspændingsniveau (s. 4. øverst). Det kan blive væsentligt for os, når vi formentlig inden så længe vil etablere mindre solcelleanlæg netop i BNBO-områder og på eksisterende store tage.

Cerius' interne debat på side 4 om *det nødvendige tidspunkt* for en netudbygning og dermed det ønskværdige tidspunkt, set fra Cerius' side, for en orientering fra kommen-

de producenter, er for vort vedkommende interessant i forbindelse med den forventede gradvise øgning af elforbruget med 80-90% i perioden fra 2023 til 2035.

Her vil energifællesskabet som nævnt stræbe efter på ethvert tidspunkt at kunne levere 60% af vort geografiske områdes stigende forbrug fra egne VE-kilder, heraf 80% fra vindmøller og 20% fra solceller. Solcellestigningen vil være gradvis, medens stigningen i strøm fra vindmølle(r) på grund af møllernes størrelse nødvendigvis må blive springvis og derfor vil forudsætte tidlig forhandling med Cerius om tid og tilkoblingssted.

Energiselskaber vil kunne skabe fleksibilitet på 0,4 V nettet

På side 7 og 8 siger Cerius: ” Der findes endnu ikke et klart billede af hvordan man aktiverer fleksibilitet i 0,4 kV-nettet og især drifter den hensigtsmæssigt”.

Vi er for så vidt enige i, at hvis der tænkes på regelbaserede og aftalebaserede fleksibilitetsydelser, som måske oven i købet skal have en stringent kobling til lokaltariffens størrelse, er der ikke – og bliver der måske aldrig – ”et klart billede”.

Men vi er nødt til at henlede opmærksomheden på, at netop Energifællesskaber, med deres tætte kontakt med andelshavere og andre tilknyttede el-aftagere vil have mulighed for at *overtale* forbrugerne til i egen og fælles interesse at foretage installationer, der skaber afbrydelighed i den enkelte installation. Eksemplerne er mange:

- Vigtigst i vort tilfælde er, at Sydstevn's Fjernvarmeselskab A.M.B.A., der vil udbyde tilslutning til Termonet, dvs. fælles jordvarmeanlæg, vil blive medlem af Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A. og vil købe sin strøm til drift af aftagernes individuelle varmepumper derfra. I hver ejendom er to el-målere. Den ene er el-leverandørens og forsyner husholdningen, inklusive strømmen til centralvarmens cirkulationspumpe. Den anden måler den forbrugte el-energi til fjernvarmeselskabets varmepumpe i ejendommen. Varmepumpen kan forsvarligt og uden tab af beboerkomfort afbrydes i mange minutter, medens anlæggets bufferbeholder nedkøles f.eks. 5°. Dette kan være en del af tilslutningsaftalen mellem ejeren og Sydstevn's Fjernvarmeselskab A.M.B.A.
- Energifællesskabet vil også arbejde for, at nye elbilejere er opmærksomme på, om bil og ladestander er parate til at levere el ”V2G” – vehicle to grid – når dette er nødvendigt. Der er ikke mange kombinationer på markedet, men vi ved, at f.eks. FDM over for det politiske liv har erklæret sig parat til at gøre en indsats, så snart muligheden findes på markedet.
- I mellemtiden vil eksisterende el-bil-ejere kunne abonnere på løsninger, som kortvarigt afbryder bilens ladning, når et teknisk signal betinger det. Det kan være et fald fra 50 Hz-frekvensen eller et spændingsfald.
- Ejendomsejere, som i øjeblikket installerer solceller på deres tage, får typisk også installeret en batterikapacitet, som muliggør at oplagre 10-15 kWh i dagens løb og bruge dem i de dyre timer, hvor nettet er stærkest belastet, typisk kl. 17-21.

Det må forventes, at flere af disse løsninger kan styres automatisk og "ovenfra" via SMS eller via mobilt eller fiberbåret Internet.

Fremtidig kollektiv afregning

Af side 51 fremgår det, at Cerius netop har anmeldt "en metode for lokal kollektiv afregning i form af en særlig tarifiering af *sammenslutninger af netkunder* under fælles netstationer. Dette omhandler bl.a. at forsøge at gennemføre pilotprojekter og samarbejde med myndigheder om udviklingen af de regulatoriske rammer."

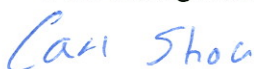
Uden at kende dette forslag vil vi gerne slå et slag for, at pilotprojekter, udover samarbejde med myndigheder, også omfatter samarbejde med Energifællesskaber. Endvidere, at der åbnes mulighed for, at dokumenteret ny fleksibilitet i 0,4 kV-nettet, som er opnået ved tiltag af de i foregående afsnit nævnte typer, kan belønnes *yderligere* i lokal tariffen.

Vi bemærker os i den forbindelse Cerius' bedømmelse af mulighederne for "markedsbaseret anskaffede fleksibilitetsydelse":

"Når begrebet fleksibilitet omtales i forbindelse med elnettet er det ofte med tanker på fleksibilitet, som realiseres via lokale markeder for fleksibilitet. Cerius vurderer imidlertid, at der går en årrække før markedsbaseret anskaffede fleksibilitetsydelser kommer til at spille nogen større rolle. Først skal kundernes villighed til at deltage i lokale markeder for fleksibilitetsydelser testes, og så skal der indhentes praktiske erfaringer med brug af fleksibilitetsydelser i forhold til elnettets udfordringer."

Her virker det for os indlysende, at Energifællesskaber er en god ramme om tests af "kundernes villighed til at deltage", og at vor nærhed til kunderne giver mulighed for tidlig kvalitativ og kvantitativ feedback.

Med venlig hilsen

Carl Skou
Bestyrelsesformand

Sten Mortensen
Næstformand